

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg finder grund til at hilse det velkomment, at vi i dag kan gøre spørgsmålet om de forestående olympiske lege i Moskva og Danmarks deltagelse heri til genstand for drøftelse her i folketinget. Således som udviklingen er forløbet siden den sovjetiske invasion i Afghanistan sidste år, har disse spørgsmål indtaget en central plads i den internationale og nationale debat. Vidnesbyrd herom kan findes i stor mængde i den danske presse, som i mange måneder har frembragt mangfoldige engagerede og velformede indlæg til støtte for vidt forskellige synspunkter.

I oplægget til en debat om de olympiske lege i Moskva her i folketinget vil det nok være rigtigt at gribe tilbage til de mere grundlæggende forestillinger, der hersker i Danmark, når det gælder forholdet mellem samfundets institutioner og idrætslivet. Det er her vigtigt at holde sig for øje, at det traditionelt har været anset for væsentligt, at det offentlige gennem økonomisk støtte bør medvirke til at skabe og fastholde de bedst mulige rammer for idrætsudøvelsen her i landet. Baggrunden herfor er en anerkendelse af idrættens store samfundsmæssige værdier.

Det er et mål stedse at forbedre mulighederne for, at ethvert menneske kan få mulighed for at dyrke idræt – uanset alder og køn, fysiske og sociale forudsætninger og uanset ambitionsniveau.

Men samtidig skal der også skaffes muligheder for eliten, for de få, der takket være et særligt talent og en helt enestående personlig investering af tid og energi har kunnet opnå så usædvanlige resultater, at de kan indgå i den sportslige kappestrid på internationalt niveau.

For også at sikre elitens vilkår er der for et halvt år siden blevet nedsat et udvalg, som skal kulegrave problemerne og komme med forslag om mulige initiativer i forholdet til eliteidrætten.

Det har været og er fortsat en afgørende forudsætning for idrættens udvikling som kulturfaktor, at vi sikrer dens foreningstradition og dermed dens selvbestemmelse. Det vil sige friheden til at skabe rammerne omkring det lokale idrætsliv og en sikring af deltagerens egen indflydelse på aktiviteterens

indhold. Hovedhjørnestenen i dansk idrætsliv er den frivillige indsats og den demokratiske tradition. Netop dette punkt er afgørende for den danske idrætstradition. Dansk idræt er, hvad den er i dag, takket være det frivillige lederskab, og holdningen bag det stigende offentlige engagement i at tilvejebringe det nødvendige økonomiske grundlag for idrætten har været en fundamental respekt for idrættens ret til selv at tilrettelægge idrætsarbejdet. Idrættens organisationer skal være selvstændige og politisk uafhængige af det offentlige. Denne status har ikke været anfægtet på noget tidspunkt, og den er baggrunden for, at regeringen hele tiden har haft den holdning, at det er Danmarks Olympiske Komité, der selv må træffe afgørelse om, hvorvidt danske idrætsfolk skal deltage i de olympiske lege i Moskva til sommer.

Idrættens betydning for samfundet er karakteriseret af to hovedtendenser. Dels betydningen af, at en stadig større del af befolkningen selv dyrker idræt i det daglige. Dels betydningen af, at eliteidrætten indtager en stadig mere central plads som tilskuerunderholdning. Det sidste ses umiddelbart af det store engagement, som massemedierne viser idrætten. Herigennem har eliteidrætten fået en betydning i offentlighedens bevidsthed, som rækker langt ud over det, man kunne forvente på baggrund af idrætsaktiviteterne i sig selv.

Idrætsbetænkningen fra 1974, som idrættens hovedorganisationer har været med til at udarbejde, siger bl. a. herom:

»Idrættens udbredelse og store popularitet også som underholdningsfaktor tyder på, at den må have en funktion for det moderne menneske, som rækker langt ud over behovet for at bruge sin krop og glæden ved leg. Det vil i modsat fald være vanskeligt at forklare den interesse, der omgærdet idrætsbegivenheder og i intensitet på mange måder overstiger den interesse, som bliver andre områder af samfundslivet til del.«

Således erkender sportens egne organisationer, at idrætten har fået tillagt en symbolsk betydning, der rækker langt ud over dens direkte aktiviteter. Den har affødt en kulturindustri med så stor popularitet og gennemslagskraft, at den alene i kraft heraf er blevet genstand for politisering i betydelig grad. Denne publikumspopularitet er en af årsagerne til den ellers uforklarlige rolle, som i-